

Hortulus Biblico-Moralis Et Asceticus

Pappus von Tratzberg, Franz

Ulm, 1725

Doctrina 3. Desumpta ex cap. 5. & 6. lib. 2. Tobiæ, in quibus describitur
Tobiæ Senioris gaudium ab Angelo nuntiatum recusantis desolatio.
Junioris Tobiæ itinerantis timor, conceptus à viso pisce, ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-61252](#)

in victimam offerendō, poterat Præceptum isthoc vocare in dubium: an divinis illud sit conforme promissis, sibi olim de multiplicando semine factis? sed teste S. Chrysost. Homil. 47. in Genes. Horum nihil cogitabat Justus ille, sed sicut gratus famulus omīssā omni ratione humā, unam tantū rem curabat, ut imperata opere impleret. Poterant servi illi, in Nuptiis Evangelicis Hydrias aquā implere jussi, oīus replicare: ad defectum vini supplendum non aquā, sed vinō opus esse: sed nec ullum verbum reponere auditi, impleverunt eas usque ad summum. Quād multos econtra inter Christianos reperire est subditos, qui si audierint aliquid sibi imperari novum, cuius rationem non satī perspettam habent, imitantur Apostolos Matth. 14. dicentes: quia Phantasma est. Mūssitant ergo, carpunt imperia; cūm tamen probē sciant: Deum ipsum per Prælatos imperare. Examina: an non & tu quoque ex talium subditorum sis numero? & nī velis æternam animæ tuæ ruinam cum rebellibus Angelis intueri, claude nunc mentis oculos auditis Dei & Superiorum tuorum mandatis. Habebis haud dubiè multa Bona, in perpetuum cum Tobia viro obedienti possidenda, si cum eo timueris Deum, & eos, qui locō Dei tibi præsident, talique timore adactus cæcam eorum imperiis obedientiam impenderis.

Doctrina 3.

Desumpta ex cap. 5. & 6. lib. Tobiae, in quibus describitur Tobiae Senioris gaudium ab Angelo nuntiatum recusantis desolatio. Junioris Tobiae itinerantis timor, conceptus à viso pisce, sed animati à Raphaële ad apprehendendum eum, & exenterandum &c.

Considera 1. **S**I Tobias Senior vir apprimè pius, & plenè resignatus N. 368. in Dei beneplacitum, tam ægrè tulerit corporalem cæcitatem, ut ab Angelo Raphaële sibi denuntiatum penitus recusarit gaudium, inquiens cap. 5. *Quale gaudium mihi erit, qui in tenebris sedeo, & lumen Cœli non video?* ò quād ægrè laturi sint homines cæcitatem illam, quæ non tantū corporales eorum oculos, sed & animam ipsam totā æternitate afficiet, & vi cujus tartareis involuti tenebris, nec minimum divini solis radium, quō sancti perfunduntur in Cœlo, erunt unquam visuri. Non sine Mysterio Christus Dominus post hæc verba Evangelii: *Projicite eum in tenebras exteriores, immediate sub jungit:*

jungit: *ibi erit fletus & stridior dentium.* Ut sic amarissimas lacrymas, & inexplicabiles animæ mœreres exprimeret, quos in damnatis infernales generant caligines. Si teste Joanne Apocalypseos cap. 9. per unum Tartarei abyssi aperturam, brevissimō tantum temporis spatiō durantem, tanta in copia obscurissimus exiit fumus, qui ad obtenebrandum universum aërem, & obscurandum integrum solem sufficerit: ò quām spissæ tenebræ replebunt Infernum, in quo fumus iste quaquaverū dispersus, totā durabit æternitate, novis semper incrementis auctus? & quas inde pœnas sentient, talibūs tenebris circumspectæ, & obvolutæ animæ? si materialis sol, extremis mundi temporibūs obscurandus, miseros mortales cā cruciabit plagā, ut juxta effatum Christi præ nimio timore arescent: quām plagam experientur illi, quibus non materialis tantum, sed & spiritualis ille sol, qui teste Joanne illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, occidit, totā æternitate non ultra eis oritur? ò Christiane Lector! ne tu à via veritatis aberrans, in tantas aliquando tenebras incidas, Angelum tibi in custodiam datum, instar junioris Tobiae semper sequere, ejus mohitis & inspirationibus promptum gerendō morem. Utque emensa hujus vitæ viā jucundō oculō aspicias Cœli solem, & fruaris cœlī deliciis & divitiis, sufficiat tibi cum inope Tobia Paupertas tua: ne auri argentiisque fallacissimō fulgore deceptus, & exactatus, cogaris inter tenebras exteriores, æternam corporis & animæ tuæ cœcitatem cum miserrimo Epulone Evangelico deplorare.

N.369. Considera 2. Christianos, iter Perfectionis Duce Deō & Angelō Custode ingressuros, ut vix coeperint, pedes bonorum affectuum lavare in fluvio austerioris vitæ, illico experiri gravissimas carnis Dæmonisque tentationes, quæ instar voracissimi piscis contra eos assurgunt, ut ad sœculi vanitates, & perituras delicias eos pertrahant. Inde exterriti sœpè cum Tobia juniore c. 6. v. 4. exclamant: *Domine! invadit me.* Verum adest talibus divina Inspiratio, voce Archangeli Raphaēlis utens, dicendō: *apprehende branchiam ejus, & trah eum ad te &c.* exentera hunc pescem &c. Considerans intestina ejus, invenies in eis fel, quod mundus & caro suis in deliciis & voluptatibus reconditum habet, & hoc ipsum ritè perspectum medicinæ locō tibi serviet, ad ungendos mentis tuæ oculos, in quibus est *Albugo vanitatis, & sanabuntur v. 9.* citati cap. Eris ergo per contemplationem intuiturus æternas cœli delicias, & in uxorem venustissimam obtenturus *Saram, unionem*

nem videlicet cum Deo. Quis talia perpendens non exclamat cum nostro Gersen. lib. 3. cap. 10. §. 5. de imitat. Christi: ò amplectendum, & semper optandum servitium. quò summum promeretur bonum, & gaudium acquiritur sine fine mansurum! Quid ergo Christiane Lector diu moraris, tam beatum ingredi iter? quid vanò timore sacræ discipline rigorem horridi instar piscis fugis? quid varii tentationum impetus te ita examinant? his omnibus si strenuè obviaveris, facilis conatus per divinam gratiam ea maestabis. Cogita: quot pueri & puellæ complexionis tenerrimæ repertæ sint, qui omnes gloriosissimè de isthoc pisce triumpharunt. At repones forsan: eò res tuas jam devenisse, ut monitis Apostoli obtemperatus, non valeas querere solutionem, uxori alligatus. Ergo hoc saltem age, quod idem Apostolus 1. Corinth. 7. monet agendum, asserens: reliquum est, ut qui habent uxores, tanquam non habentes sint &c. Imiteris Tobiam, cohabitando uxori tue amore filiorum magis, quam libidine ductus v. 22. citati cap. Qui enim conjugium teste S. Scriptura ibidem IV. 17. suscipiunt, vel èd utuntur, ut sue libidini ita vident sicut equus & mulus, quibus non est intellectus, habet potestatem Dæmonium super eos.

Doctrina 4.

Desumpta ex cap. 7. 8. & 9. lib. Tobiae, in quibus describitur quomodo Tobias junior à Raguel agnitus, honorifice exceptus, & Sara copulatus sit. Raguel verò Tobie viventi fodi jussit sepulchrum, ratus: eum ab Assmodeo instar priorum maritorum fore necandum &c.

Considera 1. **Q**uām clara paternæ Pietatis Imago soleant esse filii, N. 370. benè educati: Raguel enim, qui Seniorem Tobiam testibüs Chroniūs quadraginta quatuor annis nunquam fuerat intuitus, maximò itineris spatiò ab eo sejunctus, juniorē Tobiā vix conspectō exclamat cap. 7. v. 2. Quām similis est juvenis iste consobrino meo, puta Tobiae Seniori. Verissimè igitur ait Eccles. c. 11. In filiis suis cognoscitur vir, non spectandō tantum corporalem, sed vel maximè moralem figuram, dicente S. Ambrosiō in Glossa: Unusquisque in filiis suis estimatur: si filios suos benè instruxit, & disciplinis eruditivit. Christus Dominus incredulæ Synagogæ demonstratus, verum se esse filium æterni Patris, hāc utitur Phrasī apud Joannem c. 8. dicens: Antequam Abram

Q q q